

Mahjas Weefis

Ar pašča wifuschebliga augšta Rīfara wehleschānu.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedeku.

Malsa ar peefuhrišchānu par pašči:
 Ar Peelikuma: par gabu 2 r. 35 l.
 beš Peelikuma: par gabu 1 " 60 "
 Ar Peelikuma: par 1/2 gabu 1 " 25 "
 beš Peelikuma: par 1/2 gabu " 85 "

Malsa beš peefuhrišchānas Rīgā:
 Ar Peelikuma: par gabu 1 r. 75 l.
 beš Peelikuma: par gabu 1 " " "
 Ar Peelikuma: par 1/2 gabu " 90 "
 beš Peelikuma: par 1/2 gabu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdōts festdeenam
 no plīti. 10 fahstot.

Malsa par fludināschānu:
 par weenas flejas smaltu rāstū (Pētri)-
 rindū, jeb to weetu, ko lahda rinda eenem,
 malsa 8 lap.

Medatziņa un ekspedizija Rīgā,
 Ernst Plātes bilšču- un grahmatu-drū-
 tatamā un burtu-secinwē pee Pēstera
 bāsnizās.

Nahditajs. Jaunatāhs sinās, Telegrafa sinās. — Gelfschemes sinās: Rīga, Ko Lihnušchem, Pausla, Ko Gaiweefnās, Diwi deenas Gromsōā, Ši Kaunas, Peterburga, Maslawā, Minska, Petropawlowka. — Ahrsemes sinās: Poltitas padrflats, Spanija, Egipte, Deenwidus-Amerika. — Par Latweefchem Plestawaš gubernā. Wišewehprojamāte padomi pee apweeschānāhs ar semtopibas mašchinām. — **Perelikum ar:** Lahfchu mehiba Arlanjā, Laupitaju šarpā, Groudi un seēti.

Jaunatāhs sinās.

Konzerte. Echo smehtdeenu Rīg. Latw. Beedriba isrihkojuse konzerti, us ko daram dseedaschānas un musikas draugus usmanīgus.

Par **Walmeeras** brugu teefas adjunktū 4. nowembri apstiprināts cand. jur. barons A. Wolff.

No Peelwahrdes. Nakti us 4. nowemberi nodedša Rehweku fainneekam šchuhnis, las ar feenu bijis peebahsts. — Nabaga fainneekam, kam bij wisleelata žeriba, ka preekseh wifas seemas lopeem baribas buhs deefgan, nu ir wifs par pelneem. — Uguns esot no laundara rotas peelikta. — Weens jaw ir apzeetināts, bet nesin, waj tas buhs tas wainigais. — Daschi runā, ka winsch esot bešwainigs. — Winsch no kroga us mahjam braukdams aismaldijees, jo galwa bijuši ar fihwo pildita. Braukdams nosalis, eeraudšijis uguni un gahjis fašilditees, — nahkufchi ziti un eeskatiujuchi scho par wainigu un us muischas polizijas pawehli apzeetinaujuchi. — Apzeetinatais esot pee Leel-Jumprawmuischas peederigs. — Mahte apraud fawu weenigo dehlu. (L. Aw.)

Terbatas mahjibas apgabala kurators, Kapustin kungs, no 13. nowembra atrodahs Leepajā, tur stolas rewidedams.

Terbata. „Wirulanei“ raksta is schejeenes aprinka, ka Terbatas IV. draudses-teefas aprinka draudses-kungs I. oktobri sa-aižinajis pee sewis wifus fawa aprinka pagasta wezatos un nodewis teem 1864. gada teesu likumus Igaunu waloda.

Is Wilandes raksta „Rīg. Itgai“, ka sagti mehginajuchi eelaustees tureenes rentejā. Bet fargš par laimi isdirdis schaubigu trofšni un fauzis ahrejo watti. Sagti pa tam aismukufchi. Otrā rihtā israhdijees, ka bija mehgināts eetift pa rentejas grihdu.

Wilandes apgabala, ka lahds no tureenes Rīgā eebrauzis Igaunu semtopis stahsta, labibas sinā schis gads bijis til bagats, lahds tur ilgā laikā nepeedsibwots. Ižpafchi lini — tureenes semneeku naudas awots — ifaugufchi tahdi, ka firds preezajotees tos

uffkatot. Tikai senalās linu zenas newarot wairs fagaudit. Wehlā un filtā rudenā deht warejufchi lopus wehlu gands laist un tadeht lopu seemas-baribas truhkuma deht ari ne-efot ne masakas raises. — Tā tad schis gads isglahbis daschu labu maso semtopi no pošta, kura pehdejee ne-isdewigee gadi to eegrufdufchi.

Karwā 12. nowembra rihtā nodega Marbauma nams, pee kam ari diwu zilweku dšihwibas aisgahja bojā, proti: pats nama ihpafchneeks, wezišs wihrs, un lahda atraitne, kura tur dšihwoja.

Rewele. Ne-iffkaidrotāis notikums ar diwi Aleksandra gimnasisteem arweenu wehl us deenas lahtribas. 13. nowembri no teefas usgreesa nupat nomirufchā gimnasista Lesnikowa lihki, pee kam wina galwā usgahja 2 rewolwera lodes. Lodes pilnigi fakrita ar ta rewolwera leelumu, ko Lesnikows nelaimes wakarā, kad kopā isgahja ar fawu beedri Kosinski, bij nefajis pee sewis. Rewolwers 13. oktobra rihtā bij atrasts no lahdas feewas, kura rihtā agrumā bij demufchs pee darba. Rewolweri wina pahrdewa, eepreekseh sinams notihridama ašnis; wehž daschadeem puhlineem polizijai isdewahs to atrast pee lahda Siwju grahwja eedšihwotaja, kas to bij nopirzis par 2 1/2 rbl. Rewolweri wehl atwadahs trihs ne-iffchautas patronas. Kosinskim labee denini ari drušku eewainoti un, ka ahrsti apleezina, eewainojums zehlees no rewolwera lodes; tā tad jadoma, ka ari Kosinskis dabujis schahweenu. Bet tur un kadeht Lesnikows nofchauts, par to nelo newar isdabut. Kosinskis nelo jauna nesin issagit. Winsch tikai isteizis, ka kopā ar Lesnikowu gahjis pa daschahm Marwas preekšpilschetas eelahm un gar zirku ejot, pee leelā benka grih buht nogihbis. — Paschonahwiba pee Lesnikowa newar buht notikufe, tadeht ka beš peemineteem schahweeneem winam wehl daschi ziti eewainojumi, ko dabujis ar ne-afu riktu. Us eelas ari newar buht schauts, jo naktspatruļja tad to buhtu dširdejuse. Beš tam rewolwers til nepilnigs, ka schahweeneem wajadseja notift pašchā turwumā, lai lode wareja eelihst

galwas kausā. Lihds schim domaja, ka abi gimnasisti tā apstrahdati lahda atlahstā namā; bet polizija peerahdijuse, ka nakti no 12. us 13. oktobri wini tahdās weetās naw bijufchi. — Lahdas schim brihscham tahs leetas.

Is Jelgawas sino „Mit. Itgai“, ka sagti tur pasrahdajufchi toti pahrdroschu sahdsibu, is Behrendta nama sehtas pee Annas wahrteem pahri par 7 pehdas augstu sehtu issagdami smagus, dšehim aplaltus ratus.

Leepaja. Telegrafa labels, kas pa juhras apafschu wilkts us Kopenhageni, 12 werstes no schejeenes apfahdets. Gaida no Kopenhagenes twaitoni, kas usnemfchotees kabeļi issabot.

Warschawo. Par studentu Schukowitschu, kas, ka fawā laikā sinots, Warschawas mahzibas apgabala kuratoram Apuchtinam dewa gihmi pliki un par to tika nodots teefahm, teel stahstis, ka esot behdšis pahr robeschu, nonahzis Parise, tur eestahjees par fawmakneeku ahrsemneeku legionā, tad ar scho legionu bijis Tunise un tur iszeetis wisadus kara gruhtumus. Tagad winsch esot greesees pee Kreewu waldebās, ar luhgumu, atkaut nahkt atpatak us Warschawu, kur labpraht grihot panest gruhtako sodu.

Telegrafa sinās.

Peterburgā, 18. nowembri. Wehž kara-leetu deenas pawehles no 11. nowembra kara-leetu ministris Wanowski usnehma fawu deenasta amatu.

Berlinē, 17. nowembri. Wahzijas tronamantineeks pee kehina goda-maltites Madride issazija nodomu, nahkofchā pawasara atkal atbraukt us Spaniju, kopā ar fawu laulato draudseni.

Madridē, 17. nowembri. Wahzijas keisars laidis Spanijas kehinam (us dšimuma deenu) laimes wehlejumu, kura ari pateizahs par fawa dehla, tronamantneeka, firfniņu sanemfchānu, pee tam fazidams, ka ta firfniņa, ko kehinsch parahdot tronamantineekam, esot lihdsiga tai draudšibai, ko keisars fajuhtot preekseh Spanijas kehina.

Gefchjemes finas.

Dofl swarigu finojumu pasneeds „Mischjt. Westniks: Peterburgâ teefot fastahdita ihpafcha kommissija preeksch walstis-lituma (roy-darstvennyj ustav) isstrahdaschanas. — Daschas awises nosauz ari jaw wihrus, kam schis darbs usdots; tee ir: grafs Tolstois, Pobedonoszewis un Katfows.

Polizijas waldê nodots bruhnas ahdas portfels, kas tika atrasts wehstulu lahditê pee Romas weefnizas. Portfelâ bij daschadi papihri un kwihtes, daschas loses un apleeziba, israkstita uf S. Werbizka wahrda.

Ro J. B. kunga „B. W.“ pasneeds schahdu eesuhitijumu: No sagteem muhsu pilsehta, ka rahdahs, jaw pa wisam apsehsta; wairs pa wisam nesinam, ka no teem issargatees. Pastahstischu par lahdamh sahdsibahm weefnizas. — Peektdeenâs wakarâ pulksten 10 eenahk manâ weefnizâ „Livland“ (Suworow eelâ Nr. 20) 3 tehwinî; diwi no teem bija lauzineeku apgehribâ, treschais melnâ kaschotâ, lahdu ari lauzineeki mehds nefat. Panehmuschî istabu, teizahs, ka gribot eet gulet, jo efot noguruschi. Bet pehz lahdamh 15 minutehm noguruschee atkal isheet, teildami, ka eeschot pee Eichbaumâ wakarinas ehst. Portjes, kuwam schee bes ne lahdamh leetahm atnahkuschee tehwinî nelikahs buht wisai ustizami, steidsahs apluhkot atstahto istabu, un tē nu atradis, ka blehschi panehmuschî 4 palagus un 2 dweekus, sîhmetus burteem J. Z., 1 spilweni un 2 watetus gultas dekus. Ahtri palakdsenotees, laimejahs weemu no blehscheem nokert. Pee wina ari atrada spilweni un deki, ka ari no 2 istabahm atflehgâs, warbuht lai wehl lahdu reisi mani waretu apmeklet. Sagto mantu wehrtiba ir 30 rubl. — Tahdi paschi tehwinî, ka stahsta, peektdeenâs rihtâ bijuschî weefnizâ „Wenden“, Kalku eelâ Nr. 1, kur Gufew kungam nosaguschî 2 dekus, 2 spilwenu pahrwelkamos, dweeli, palagus un atflehgâs, 20 rubl. wehrtibâ. Un, ka rahdahs, tee paschi ween ari weefnizâ „Dorpat“, Schilling kgam nosaguschî wairaf leetu, 35 rubl. wehrtibâ. — Behz daschu lauzineeku isteikschanas, kas fakterto blehdi dabujuschî redset, tas dshwojot sem Rembatas waj Leelwahrdes muischas un fauzotees M.

Widsemes landrahtu kolegija, ka schejeenes Wahzu awises sino, isbewuse Wahzu un Kreewu walodâ grahamtu ar titeli „Materialis preeksch Widsemes semneeku buhschanas sinaschanas“. Grahamata pastahwot is 2 dahm, no kuwam pirmâ nodarbojotees ar semneeku buhschanas attihstibu Widseme un otra ar paschwaldibu organiaziju. Grahamatas mehrkis efot, dot par Widsemes semneeku buhschanu zitadu bildi, ne ka tas no teefot no otras puses. (Kas schi otra puse ir, to Wahzu lapas tuwali ne-isskaidro). Grahamata isdota ari Kreewu walodâ, lai waretu isplatit to Kreewu pullâ. It ihpafchi ta tiksot peefuhitita Kreewu awisehm, lai tahs pehz grahamatas peerahdijumeem pahrgrositu sawas domas par Baltijas buhschanahm un atfihitu, ka tē wis labi un nepagehr reformas. Behz muhsu domahm muhsu waldbiba par Widsemes buhschanahm dabujuse jaw dands pilnigalas un droschalas finas zaur senatora Manaseina rewisijas isnahkumeem, ta ka landrahtu kolegijas darbs is-

rahdahs leeks. Gewehrojot, ka Widsemes landrahtu kolegija isfludina sawu aprakstu par semneeku buhschanu, buhtu jawehlahs, ka ari rewisijas isnahkumi tiktu ta pat isfludinati. — Grahamatu bodēs jaunâ grahamata naw dabonama, un ari naw sinams, waj ta mas tiks pahrdota, waj tik peefuhitita sinamahm perfonahm. Ja mums reis isdotos, dabuht scho grahamtu sawas rokâs, tad mehs par winas faturu dosim plaschalas finas.

(B. W.)

Ro Tihnuscheem. Par nekahrtibahm un nelikumibahm, lahdas muhsu pagastâ it ihpafchi pee wehleschanahm notikuschas, sawâ laikâ zaur laikrafteem jaw dands finots tizis, ta ka daschs zeen. lastajis buhs domajis pahreezinats buht, ka tur — muhsu pagastâ tik dshwo prahitigi un samanigi kaudis, kuwi katru nelikumigi notikuscho „funkti“ prot uf weetas nokert, ka tahdâ pagastâ tad ari, faprotams pat no sewis, walda wispahrigi gaischiba, kahrtiba un taisniba. Bet kas ta domajis, deemschehl gauichi wihlees. Tadeht grihu ari no sawas puses par lahdamh pee mums lihds pat wehslam laikam pastahwojofschahm nekahrtibahm jeb pretlikumibahm finojumu pasneegt, kusch peerahdih, lahda wihse muhsu pagastâ lihds schim likumi faprahti un paschwaldiba kopta. — Kamehr tagadejee pagasta-likumi pastahw, tamehr muhsu weetneeku pullam naw wehl tas gods notizis, usajinatam tapt, pehz likuma preekschrafsta galwas-naudas repartiziju jeb rehkinu fataisit un apspreeht, zikeem un lahdeem pagasta lozekteem galwas-nauda jamakfa un lahdi flimibas, nespehzibas un zitu zehlonu deht no galwas-naudas makfaschanas atfwabinati. Tapat naw nekad weetneeku pullam sinams tizis, lahdeem pagasta lozekteem teel pafes bes makfas dotas un lahdeem par tahm jamakfa. Wisu to pagasta wezakais ar skrihweri weeni paschi apspreehduschî. Bai gan tadeht pastahwofchee preekschrafsti stingri pagehr, ka katra gada augusta mehnescha eesahkumâ buhs labihu magasinâ pahrmehrit, tad tomehr tas tik daschds gaddis ween notizis, bet pee tam rehkinumu preekschâ lischana weetneeku pullam par magasinâs walbijumu ir aiasch istruhkuse. Tapat ari muhsu magasinâs schnores grahamatâ — pehz preekschihmes Litt. C — naw — tik 1874. gadu isnemot — zitds gaddis, kad labiba pahrmehrita, nekad eewests tizis, zil pee pahrmehrischanas magasinâ labibas atrasts tizis. Muhsu magasinâs grahamata — pehz preekschihmes Litt. D — trihs gadi — 1880, 1881 un 1882 — no weetas naw nemas westa tikuse, ta ka nu naw eefpehjams dabut issinat, zil tajds gaddis katris fainneeks no magasinâs labibas isnehmis. Ka dsirdams, tad tagad buhschot deht magasinâs parahdeem ar dascheem fainneekem kuhdsibas isjeltees. — Wehl buhtu gan kas wairaf to peeminet, bet schoreis lai peeteel.

Z.

Dauskas pilskungs, ka „B.“ raksta, mehginajees runaschanas laukâ un turejis runu pee Bahrbeles basnizas eefwehtischanas. Runa gan nu nebujuf ihsta basnizas eefwehtischanas runa, bet tomehr daschas weetas winâ ir it eewehrojamas, proti tahs, kur runatajs runaja pahr eemesleem, kadeht pehz wina pascha wahredeem pagastu ustiziba uf winu un wina waldischanu tikusi aptumfchota. Tadeht peewedisim schis weetas

wahrdi pehz wahrda. Dauskas pilskungs teiza schahdi:

„Bet schini weeta ari par lahdu punkti uf Zums grihu runat, zaur to, ihpafchi pehdigâ laikâ, warbuht pagastu ustiziba uf manu un manu waldischanu tikusi aptumfchota. Protî: manim prahitâ stahw tee daschadi aisleegschanas spreedumi, kas manim bij aisleisch Bahrbeles labdarischanas beedribai, kad ta weefigus wakarâs gribeja noturei. Kad uf scho tumfcho punkti sîhmeju, tad gan wehletos, lai Zums fapulzinateem pagastu wezateem, zil spehdams, to waretu isskaidrot, un lai tas zaur Zums ari teem ziteem pagastu lozekteem par skaidru paliktu. Un jo wairaf uf to teeku speests, kad nesin lahdu grahamtu, bes rakstitaja wahrda, esmu dabujis, kuwâ par manu zeetu waldischanu schini leetâ kuhds un, lai gan godigi un peellahjigi, mani kuhds, lai tik zeeti teem godigeem preekeem pretim nebuhtu, bet la weizahs fabeedriga dshwe.

Wisu papreeksch manim uf to ja-atbild, ka tahdas wehleschanahs peepildischchanahs pee manis, jeb pee manis ween nestahw. To Zuhâs pagastu wezatee wislabaki fapratiseet. Jo, it tapat ka Zums peenahlahs pagastds sawas pawehles dot un pildit pehz manâs pawehles, ta manim par wisu aprinki japilda gubernatora pawehle, to winsch atkol no Peterburgâs no Wisaugstakas weetas dabon. Zums wizeem gan sinams, ka tas pirmâis spreedums janwara mehnesi 1882. gadâ zaur manim islaists; pehz schi spreeduma gan zil nezil usfraudischchanu par beedribas ballem, konzerteem un ziteem weefibas wakarâem eezehlu. — tomehr schis spreedums tik zeetus likumus ne-isskaida, ka tee wehlatee spreedumi, kas it nebuht zaur mani naw islaisti, bet manim tika doti preeksch ispildischchanas. Tad japrafa: ka tad tas ta notizis? Ari tad wehl es klusu zeetu, kad skaidri atsinu, ka tas wahrds „labdarischanas beedriba“ ir tikai ka fwahrki, kas bij usgehrti teem fabeedrigeem preekeem; es ne buht godigeem preekeem ne-esmu pretineeks, bet gan sinu, ka laudim prahits uf tahdeem stahw un teem labprahit to wehlu. Bet kad nu eewehroju, ka daschadas beedribas, lihds ar tahdeem preekeem, wehl uf zitu to tikloja, un kad tahdas beedribas ari eedabujuschas musinatajus, kas tautu pret tautu un kahrtu pret kahrtu rihdija un eefahka darbotees ar politikas leetahm, un laudim prahitu fajauza ar tahdamh runahm, kas tikai uf nemeeru un dumpi wed, lai gan tahdas wairaf zitds aprinkds ne ka manâ notifa — tad gan pat atsinu, ka tahdai musinaschanai pretim jazekahs. No niknas sehklas labi augli newar zeltees! — Tomehr to labo, tais beedribas atrodamo todolu; pehz godigu preeku genschanahs, to lai labak beedribas namds mekle, nekâ frogds, negribeju delbet, un tamdeht aridsan weefibas wakarâs negribeju leegt, bet apafsch ustizigu wihru zeetakas usfraudischchanas nolikt. Bet rē, kas notifa? Zitahm beedribahm tahda usfraudischana likahs nezeeschama, un ihpafchi weena Dauskas aprinka beedriba pee gubernatora par manim kuhdsjeja. Kas nu notifa? Augstaka waldischana pehz likumeem spreedâ, un no schi laikâ prahija wisas pehz likumeem nowehletas zeetas apwalteschanas par tahdamh fapulzehm. Nu jo gruhti nahzahs teateeru un konzertu isrihkoschana; jo man ta rahdahs, ka tagad

ween buhschot jadod par wiseem ischetreem, lahda ari par weenu, un ja isdodotees isbehgt sodam par weenu, tad ari par wiseem. Deenu wehla, kad tifa wests us zee-tunuu, leels lauschu bars to pawadija; laundaris nebehndneeks splahwis teem azis. — Tagad noseedsneeks gaida pelnito algu.

Peterburga schinis deenas atgadijahs schahda miblestibas drama. Rahdus mehneschus atpakal nomira bagats nama ihpaschneeks un atstahja pawezu seewu un 17 gadus jaunu meitu. Pehdeja, drihfi pehz tehwa nahwes, pamanija, la winaš karsti mihtotais bruhgtans, lahds jauns ahrstis, deenu no deenas pret winu top aukstaks. Welti wina waizaja pehz tahdas pahrgrossibas eemefla. Mahte to weenumehr peerunaja, ne-ustizigo luhkot aismirft. Bet tas bija weeglaš issalamš, ne la isdarams. — Rahdu deenu behdigā meita atrod sawu mahti, bruhtes rotā, ar oranschas seedeem matōs. „No tad tas apsihmē? waiza meita brihndamahs. „Mulle! es swineschu kahsas ar tawu bijuscho bruhgtanu“, bija atbilde. — Kamehr basuzā ar lepnu sposchumu notifa laulashanas zere-monija, tamehr atstahā meitene aif sirds-ehsteem eedsehra mahjās — wefelu tasi fosfora schfistuma. — „Jaunais pahris“, mahjās pahrnahkdams, atrada nelaimigo krampjōs raustamees. Gan wehl laimejahs winaš dsihwibu glahbt, bet la rahdotees, ne us ilgu laiku, jo wina dabujuse diloni, un ne-esot ne lahdas zeribas, la palisshot ilgi dsihwotaja.

Ahrfahrtigo nodofku departamentam peesuh-titi eksplari no ahrsemēs palaktaitahm tabaka banderolehm preeksch 1. un 2. sortes papirosem; banderoles esot foti labi palaktaitas.

Pehz **Krimas** kara bij nosuduschi lihds 60,000 apafschlareiwju, to pulkā 20,000 prezejuschees. Tikai wehl 12 gadeem, t. i. no 1868. gada, wini seewahm Wisaugstali atkaha no jauna stahtees laulibas lahrtā. Pehz pastahwoscheem litumeem seewahm, kuru wihri kara nosuduschi, no jauna brihw prezetees tikai pehz 10 gadu noteschanas, skaitot no kara beigshanahs laika. Pehz pehdeja Turku kara lihds schim nosuduschi 13,000 saldatu. Lai nu scho pehdejo seewahm buhtu eespehjams, zaur otreisejo prezeschanos uslabot sawu un sawu behrmu dsihwi, waldiba esot nospreeduse, augschmineto 10 gadu laiku pamasinat us 5 gadeem. Lai dabutu wajadsigos dokumentus, weetigai garigai waldei ja-esneeds luhgums lihds ar apleezibu no ta pulka kommandeera, sem kura nosuduschais bij deenejis karalailā.

Par notikuscheem pahrgrossijumeem waldschā senatā Kreewu awise „Nowoje Wremja“ pasneeds schahdu sinu. Pehz likuma no 28. maja 1883. gada senata otra departamenta sapulze sashahdama is treschā, zeturtā, peektā un mehreneezibas departamenta. Schai departamentu sapulzei par preekschsehdetaju eezelts peektā departamenta preekschsehdetajs, ihstēns geheimrahts senators Zeh. Otrai departamentu sapulzei buhs jaspreech par tahdahm leetahm, kas pehz isschfirschanas weenā no augschmineteem departamenteem zaur sewischlahm Keisariskahm pawehlehm, us prahwneeku luhgumu, teel nodotas schai sapulzei preeksch jaunās isspreeschanas. Winaš spreedums teel taisits ar prastu balfu wairakumu un ix galigs. (Ugrak daschds

atgadijums leeta wareja wehl no-eet us walsts padomi.) Otrā departamentu sapulze turehs sawus sehdejums pee atkashahm durwin un peelaidihš prahwneeku isskaidrojums sehdejumā, la ari publiku un awischu reporterus. Sem augschmineteem senata departamenteem stahw wifas tahs Kreewijas datas, kurās jaunahs teefas wehl naw eewestas (to pulkā atrodahs ari Baltijas gubernas).

Mastawas Keisariska Zuhrneezibas Beedriba gatawojahs swehrtit 12. dezembri sch. g. sawus pirmos 10 gadu swehrklus. Sai gan tikai 10 gadi pagahjuschi — beedribas dsihwe un darbiba tas ix tikai mās laikmets, — tomehr schi beedriba ix isplatijuse sawu swaru un eespaidu pahw wifahm plashahm Kreewijas juhrmalahm. Paschā Kreewijas serde, Mastawā, wina weenadā tahsumā no Kreewijas juhrmalahm, no schejeenes wina wislabaki un wisbespartejiskaki war ismeklet daschdaschadas juhrneezibas wajadsibas un gahdat par wina apmeerinaschanu. Mastawas Zuhrneezibas Beedribai ix sawas nodalas wifas Eiropas Kreewijas juhrmalās: pee Baltās, Baltijas, Melnās un Kaspijas juhrahm. Ari preeksch Rigas ix tahda nodala apstiprinata, bet, zil mums sinams, schi nodala lihds schim wehl naw eesahkuse sawu darbibu. Ne tikai Kreewija schi beedriba ix pasihstama zaur sawu darbibu luhneezibai par labu, bet ari ahrsemēs, la Norwegija, Danija, Wahzija u. z. La lahds no muhsu luhneeeem mums reis apraksta, zil loti winam bijis jabrihuahs, la ahrsemneeku luhneeks, farinās par Kreewijas un ahrsemēs luhneezibu, apgalwojis, la Kreewijas luhneezibai spihdoscha nahkotne (surpretim ahrsemneeeem arweenu wairak esot ja-atraujahs no sehgeluhneezibas), un usrahdijs starp zitahm leetahm, la „tur dsifi Kreewija, Mastawā esot leela warena beedriba, kas luhkot weizinat Kreewijas luhneezibu.“ — Wairak gadus atpakal Mastawas Zuhrneezibas Beedribu muhsu Semes tehws nehma sewischlā patwehrumā, dodams tai nosakumu „Keisariska“ un bes tam ix gadus 5000 rbl. pabalsta ix walsts kafes. Sinams, la scho Augsto labprahribu Mastawas Zuhrneezibas Beedriba hauda tikai par saweem teizameem zenteeneem un patriotiskeem puhlineem. — Domas, zelt schahdu Zuhrneezibas Beedribu, radahs Petera Leela 200-gadu swehrkōs Mastawā 1872. gada, jeb labaki fatot, tad winaš wispirms tifa klaji issazitas un atrada dsihwu atbalku Mastaweeschu un tur toreis sapulzetu walsts un priwatwihru prahtds. Weens no tahda projekta darbigateem un duhschigateem weizinatajeem un Beedribas dibinatajeem bija pasihstamais Kreewijas luhneezibas weizinatajs Sr. Waldemars. Waldemara lungam tagad Keisariska Zuhrneezibas Beedriba ari usdewuse jastahdit ihu pahrslatu par Mastawas Zuhrneezibas Beedribas pirmajeem 10 gadeem. A. Btlš.

Mastawā Masanas bahmufi wagonu rinda paschulail' fahla kustetees us aiseeschanu, kad jauna dahma parahdijahs us perona un lahdam lungam, kas pirmās klafes wagonā logā bija redsams, ismifuschā balst sauza palak: „Peter Petrowitsch! Peter Petrowitsch!“ Weltiga faufschana! Wagonu rinda ahtri dewahs us preekschu no bahmufi ahrā un lihds ar jauno lungu pasuda fauzejas azim,

kas nu nogihbuse pakrita pee semes. Kad jaunā dahma atkal bij atdsihwinata, tad no winaš wehl deefgan fajufuschajahm runahm wareja noprast, la jauneklis, kas nu pat la no Mastawas tifa aishrauzis, preeksch lahda laika bij nonahzis pee tagad issamisuschahs jaunekles tehwa, bagata tirgotaja, un stahdijees tam preekschā par flaweni pasihstamas nastas un petroleuma tirgotaju firmas agentu. Rā tahds winsch ne ween no pascha wezā Mastawas tirgotaja, bet ari no wifas wina familijas jo laipni bij usnemts. Jauneklis patika tehvam, mahte un meitai til labi, la ne weenam ne la nebij ko runat preti, kad tas sawa laipnā usnehmeja meitinu wehlejahs dabut par seewu. Kahun-deena jaw bij nolikta, kad us reis bruhgtans sehchlojahs pret bruhtes tehwu, la sahktot truhkt naudas, jo ne sapnē nedomadams, la wina liktenis schai zelā tā waretu pahrgrositees, tas ne-esot panehmis ne zil daudis no mahjas lihds. Tagad, kur wina lihds-paneemta nauda isgahjuse bagatajās schfinkibās preeksch bruhtes, tam ne la zita ne-atleekot, la dotees us Astrachanu atpakal, lai waretu apgahdatees ar jaunahm summahm, ja bruhtes tehws winam tagad negribetu aisdot 30,000 rublus. Schahds isskaidrojums, saweenots ar mihtas meitinas glau-deem un luhgumeem, atmihstinaja wezā tirgotaja sirdi un winsch ismaksaja prasitos 30,000 rublus. Naudu dabujis, blehdis nu tuhlin bij dewees us bahmufi, laistees lapās, un peemiltā bruhte, kas zaur bes paraksta peesuhritu wehstuli bij dabujuse sinu par scho nodomu, steidsahs tam pakal, bet bij nonahkuse deemschehl par wehlu, lai wehl blehdi waretu nokert un nodot pelnitam sodam.

Us **Nikolaja dselszeta** schinis deenas notifa leeliks schlandals. Gutamā wagonā, kur lahds laulats pahrs bija filti eefortelejees, eenahk wehl lahda dahma ar sawu wihru, apkrauti dekeem, spilweneem un wifadahm pakahm. Pirmajā dahma jaunās eenahzejus apweizinaja ar skatu sauzenu: „Kas ta par bagaschu! Projam ar to!“ Otrā atbild, la par to esot aismakats, un schi nedomajot, to nest projam. Sahkhs sribhs un — drihfi bija dsirdamas sawstarpigas plaukas. Kad nu pee tam wehl lahdi nepeeklahjigi wahrbi issaziti, tad ari wihri tureja par wajadsigu jauktees starpā un ari weens otru lahrtigi nopfaukatees. — Nahkoschā stanziā, pittee pahri bija jaleek schfirtōs wagonōs.

Gschatsta, Smolenskas gub., trihs 37. dragumu pulka ofizeri: Zōge v. Mamteufels, Sundstrōms un Domaschnews, norumaja, kahdu deenu nojacht us Mastawu draugus apmeklet. Mastawa no Gschatstas ix 171 wersti tahlu. No Gschatstas 23. oktobri isjahdami, wini nonahza Mastawā, atpuhtinaschanas laiku lihdsrehkinot, pehz 36 stundahm; jahjuschi bija pa wifam til 19 stundas, t. i. zaurmehrā 9 werstes stundā. Atpakal jahjot istika tikai ar 17½ stundu, t. i. wini nojahja stundā 10 werstes.

Winstā. „Wisklijs Westniks“ raksta tā: Winstas aprinki, Kewzas muischā atronahs brandwihna dedsinatawa, kura 5 gadus jaw lahdas Schihdu fabeedribas rokās. Nesen atpakal atzises eerehdnis dabuja peenahkoschu sinu, pehz kam winsch nejajuschi apmekleja mineto dedsinatawu. Un tur nu ari atrada leeku pulku rihlu un eerihojumu, ko nolais

spiritu, eekam nahza kontroles apparatā. Bes tam lopu stalli sem mehfleem atrada grahmatas ar toti sikhli istrabdateem aprehkineem, pehz kureeni israhbijahs, la kronis tant laika peekrahpts ar 200,000 rubl. Wainigos tuhlin apzeetinaja. Bee tam wehl notika, la weens polizijas saldats tika fakodits no fabrikanteem, kureem sinams wisa schi rewisija ne buht nebij pa prahtam.

Petropawlowfskā. Par laschoku-swehru medischanu Kamtschatkā dabas-pehtitajs Dr. Dubowski, las schim brihscham apmeteess Petropawlowfskā, sakrahjis schahdas sinas. No 1878. gada rudens lihds 1880. gada pawafarai Kamtschatkā pawisam samediti: 2883 jaunās, 700 juhras-uhdri, wairal nekā 1000 lapfas, kahdi 1300 hermellini, 1300 lahtschi, 27 dandsehschi (Bielfrāse), 2000 romi, 19 walfrigi (Walrosse), 10 silās-lapfas un 20 wilki. Bes ta wehl kahdi 900 zitu mescha swehru, 300 sawā walā auguschu aitu un leels pulks daschadu masu kustonischu, kuru ahdas ari leeto laschokeem. Wisa schis milfigais laschol'ahdu krahjuns, to kreewu tirgotaji agral Riachtā isleetoja nandas weeta, eemihdami daschadas zitas prezes, tagad pahr-gahjis kahdas ahrsemju beedribas rokās, las sinajuse eeguht monopola teesibas gar wisu Schotkas juhras peekrahti.

Ahrjemes sinas.

Politikas pahrstāts. Par Wahzijas tronamantineeļa zelojumu Spanijā ahrjemes awises pasneedi jo plaschas sinas, to schi wijas newaram atstahstit, tikai gribam peeminet, la wispahrigi tahs domas teel issazitas, la schis zelojums no Bismarka isgudrots, lai Wahzija ar Spaniju wairal fa-beedrotos. Preeksch tahdas sabeedroschanahs ihsti tagadeis laiks derigs, tapehz la Spanijas lehnisch, la lasitajeem wehl atminams, no dascheem Barises semakas lahrtas laudim tika nepeeklahjigi apswiezinat, to Spaneeschi par saumu nehmušchi un tamdeht us Franzuscheem tura dusmigu prahtu. Scho isdewigo brihdi nu Bismarks gribejis isleetot un tapehz Wahzijas tronamantineeļs aizzolojis us Spaniju.

Kā no Wihnes siwo, tad Austrijas-Ungarijas walsts sapulze sahlshotees tikai 4. dezembri. Kapehz sapulze naw ahtrati atlahhta, zaur to issklaidrojahs, la Bohemijā pastahwot diwas partijas. Weena no schim partijahm grib, lai Bohemija jeb Behmija tiktu noschkirta pehz tautibahm. Waj nu tahda dalischana pehz tautibahm no walstisapulzes tiks peenemta, to wehl newar eepreekschu nosazit, lai gan tā nosauktee brihwprahtigee tautas-weetneeki schim domahm peekrihtot. Ziti tautas-weetneeki gribot atlahptees schihs leetas deht. Laikam walddiba līks jaunus weetneekus eezelt atlahpuschos weeta.

Ungarijas tautas-weetneeku sapulze isgahjuschā swehtdeenā tika pahrspreests likuma preekschlikums par to, waj Schihdi ar kri-stigeem war prezetees. Ar 300 balsim pret 40 balsim schis preekschlikums tika peenemts, bet lai tas nahktu pilniga likuma spehka, tad tas wehl peenemams tā nosauktā augschanamā. Bes tam wehl augschminetā sapulze tika nospreests, la teefas lauliba eewedama.

Par Franziju runajot japeemin, la Franzuscheem Tonkinas leeta wehl deesgan dara galwas lauschichanu, ihpafchi tapehz, la tagad

tizis sinams, la Wihneeschu walddiba Tonkineeschus lahrtigi pabalstot.

Australijas leeta waram schahdas sinas pasneegt: Kā lasitajeem sinams, tad Australija, schini peektajā pasaulē datā, lihds schim Anglija spehleja swarigu lomū, waretu sajit: Anglija bija Australijas pahrwaldneeze; bet tagad schi buhschana sahl pahrgrositees, proti Australija grib nostahtees pate us sawahm lahjahm.

Spanija. Par Wahzu krona priintscha zelojumu un usnemšanu Spanijā telegrammas jaw dewuschas lahrtigas sinas. Tahm wehl klahst japeelef schahdi peesihmejami. Wahzu krona prinzis nonahza Walensijā 24 stundas wehlat ne tā winam pehz sawas isbraukshanas is Gemmas tur wajadsēja notitt. Notaweschanahs zehlons bij auka us juhras. Walensijas oštā wisi tirdsneezeibas kugi bij bagati isgresnoti ar wiswasadahm slagahm; til Franzuschu kugi nebij puschkofuschees. Wini bij til uswilluschchi sawu Franzuschu slagu. Krona priintscha usnemšana tikpat Walensijā, kā Madridē wiszauri bijuse draudšiga un peeklahjiga. Par to ari naw jabrihnahs, jo Spaneescheem naw ne masalā eemesla, usturet pret Wahziju eenaida juhtas. Wahzijas un Spanijas intreses nekur nesa-durahs, un ari naw paredsams, la tahs nahkamibā til drihs waretu tur fadurtees. Bee tam goda parahdischana Wahzu krona prinzim pa datai noteef Franzuscheem par spihti, tadeht la tee nepeeklahjigi usweduschees pret Spanijas kehmini Alfonso Parise. Bet leelaka swara schai Wahzu krona priintscha usnemšanai naw. Spanijas ahrejā politika zaur to ne kahdā sinā netiks pahrgrosita.

Egipte. Par melu praweeti jeb mahdi nahl schahdas sikhlatas sinas. Wina ihstais wahrds, tā mehš jaw sinojahm, ir Mohameds Achmeds, un winsch dšimis Dongolas prowinzē (Nubijā). Wina tehws, ar wahrdū Abdulla, bij galddneeks, las jauno Mohamedu Achmedu nodewa pee kugu buhwetaja mahzibā. Bet puisenam nepatika schi mahziba, winsch aishhedsa, nonahza Kartumā un eestahjahs kahda fakira skolā. Tē winsch stipri nodarbojahs ar garigahm leetahm, bet lasichanā un rakstichanā winsch til lehnām nahza us preekschu. Wehlat winsch apmekleja otru tizibas skolu Berberā. 1870. gadā winsch tika eeswehtits par fakiru (muhamedaneeschu swehtulis), un apmetahs Abas falā pee Kanās. Tē winsch israfa few alu, kurā laiku no laika aishgahja dšihwot weentulibā un nodarbotees ar deewluhgshanu un tizibas leetahm. Drihs winsch eeguwa swehta wihra slawu. Ap winu sahla pulzetees mahzellī, kureem winsch sahla sludināt jaunu mahzibu, kuras lodols bij, la wiseem zilweleem wajagot buht weenadas teesibas un la winsch esot Deewa suhtits praweetis, ispildit scho mahzibu un pahrlahot muhamedanu tizibu. Katris, las negribot padotees schai jaunai mahzibai, weenalga, waj tas kristigs waj muhamedaneetis, esot isnihzinajams. Wina peekriteju sklaitis wairojahs un wina swars auga. Winsch sahla prezēt seewas is bagatā un swarigahm familijahm, un zaur to eeguwa wehl leelalus spehkus. No eefahkuma Egiptes walddiba mas eewehroja scho kusteshanos, bet beidsot tā palika nemeeriga un wafarā 1881. gadā issuhitija saldatu pulku, las lai fakertu melu praweeti. Bet pehdeja

peekriteji pretojahs un aishsina saldatus at-palal. No tā laika Egiptes walddiba pas-tahwigi zihnahs pret melu praweeti. Jaunais praweetis lihds schim israhdijses par gudru un ismanigu wihru. It ihpafchi winsch prot apturet un islihdsināt Arabeeschu zilfchu saw-starpigu eenaidu un saweenot wisus sem weena karoga. Otrfahrt winsch prot eewehrot grehtumus, las Deenwidus-Egiptes apgabalu eedshiwotajus speesch laizigā sinā, un isleetot kauschu dusmas daschahm laizigahm eestah-dehm preeksch saweem mehreem. Buhtu tagad tahdi laiki, kahdi bij tad, kad iszehlahs Muhameds, schis jaunais praweetis warbuht pataisitu pasaulē tikpat leelu trofni. Wina kara wihru pulks jaw tagad pastahwot is 300,000 wihreem, un ar teem tas waretu eenemt wisu Egipti, un isplatitees tahlat pa Afriku un Asiju. Bet tagad praweetis tahlat eedams atdurtees us spehzigahm Eiropeeschu walstim, las zaur saweem labakeem kara rikheem un leelatu mahzibu weegli war pahwaret wina peekriteju pulkus.

Deenwidus-Amerika. Buenos Aires pilsehtas walddibai no diweem Wahzeescheem eesneegts ehromots preekschlikums. Tee peedahwajahs, par labu maksu ustahsit preeksch wisas pilsehtas weenu misu leetus schirmi, las isplahtitos pa wisu pilsehtu un issargatu to no skahdes un nepatichanahm, las pilsehtai zelahs zaur beesu leetus lihshanu. Wini grib tahst leetus schirmi no 1½ zollu beesas dsells un wisaplahet pilsehtai wilkt kanalu, las lai newestu leetus uhdeni us La Plata upi. Par sawu darbu preekschlikuma fastahditaji pagehr masumimu, proti 11½ miljonu rubtu. Preekschlikuma fastah-ditaji neleekahs apdomajuschchi, la minetds apgabalds netil lihst stipris leetus, bet ari plosahs mīknas aukas un la zaur tam kahdā nebalta deenā dsells leetus schirmis peepeschi waretu nogahstees pilsehtai wirsā. Tapat ari pret saules karstumu dsells leetus schir-mim buhtu grehti turetees, jo dsells karstumā issteepjahs.

Par Latweescheem Plekawas gubernā.

(Skatees Nr. 46. Weigums.)

Tā kommisija spreesch par peem. deht zeematu fainneezeibas un ruhpneezeibas issi-nahshanas sawds rakstds, zitu starpā, la ap-gabalds tuwu pee Widsemes gubernas robe-shahm daudš tahdu peemehru, tur atnahzeji is Baltijas dibinajuschchi atdalitas fainneezeibas us sawruhp ihpafchuma. Schee atnahzeji, salihdsinajot ar teem semneekeem, las waldot kopihpafchumu, paleekot azim redsot turigi un bagati.

Kolmas, Toropezas un pa datai Bekto-luku aprinkds apmetuschahs wairal ne kā 250 Latweeschu un Zgaunu dšintās un nodibinajuschas sawu dšihwi wiswairal tahdas weetas, kur lihdsās ar wineem weetigee sem-neeki badu mirstot, la teel leezinatš kommi-sijas rakstds (въ „Трудахъ“).

Plekawas kommisija nu spreesch, la pa datai tas nu gan teefa esot, bet wehl ne-peerahdot weenas fainneezeibas pahrswaru par otru, la wajaga preekschroku dot Bal-tijas fainneezeibai pret wispahrigo kreewijas kopihpafchuma fainneezeibu, jeb otradi. Wina neleeds, la Baltijā jemkopji ruhpigaki un sapratigaki rikhojahs, la Baltijas leelgrunt-neeki daudš preekschā aishgahjuschchi schejeenes

leelgruntneeleem, lo ari redsot is flaitteem, zil latra gubernu spehjet is semes eedfih. Latweeschu atnahzejus wina nofauz par „kulturtregereem“, kas bes schaubifchanahs strahdiba un ufzihtiba wairaf ee-augufchi un no semkopibas wairaf lo faprotot. Schee esot tee eemefli, tadeht tahds semes gabals, kas schejeenes semes-wihra rokās nelo ne-eenefot, Latweeschu wihra rokās neween til lo ne-eenefot, bet pat wina dšihwi apdrofchinajot.

Wis augfchā minetais wehl nepamafinajot schejeenes semneeku strahdibu un darbmihlibu, bet peerahdot til to, ka labi fainneezibas peemehri schai darbmihlibai spehjet rahdit pamatigu zelu, pa furu warot peekluht pee drofchaleem peenahfumeem, kà jaw to apleezinajot Latweeschu atnahzeji. Schejeenes semes-wihreem ne-esot jaw nekur preekschfihmes bijis, kur warejuschi mahzitees, jo leelumš muifchneeku fainneezibas, ar paradeem kaudamahs, neteelot pee fapratigas, ruhpigas fahrtibas, kas waretu ihpaschneekus uf drofcheem pamateem pazelt un preeksch aplahrt-nes par preekschfihmi buht. No flaitteem, kurdš ufšihmeti tee, kas is Baltijas atnahfufchi un no 1871. lihds 1880. gadam waj nu pee pagasteem waj pee pilsehtahm peeraktijufchees, waram pa datai spreest, zil atnahzeju pawifam, bet, kà fazits, tilai pa datai, tadeht ka leela data no atnahzejeem fche nepeeraktahs; dauds peeraktitu palitufchi waj nu Wisemes waj zitu gubernu pagasta rukds, waj ari dšihwo uf bileteem un uf pafehm.

Peeraktifchanahs mineta laikmeta bijufchas:
Peeraktijufchees:

Gadi.	pag.	pilf.	pawif.
1871	63	45	108
1872	69	94	163
1873	53	55	108
1874	46	62	108
1875	38	120	158
1876	31	92	123
1877	23	132	155
1878	41	97	138
1879	45	121	166
1880	29	116	145

Pawif. no 1871—1880. g. 438 934 1372.

No wiseem atnahzejeem peeraktijufchees 2/3 dakas pee pilsehtahm. Sinams pee tam ir fawi eemefli. Zadoma, ka tas tadeht notizis, ka pee pilsehtahm tas weeglafi bija isdarams. Ihpaschi wehlatds laikds, kur zeksch bija eebrautts un finams, nenahzahs wairš til gruhti ar peeraktifchanos. Wisds pagastds Latweeschu un Zgaunu atnahzeji labprahit usnenti, weenigi Toropezas un Kolmas aprinkds pagasti pretojuschees, tadeht ka zeematu eedfihwotaji paschi rehkinajufchi, swabadus semes gabalus ar laiku pee faweem zeemateem eemantot. Tagad, kur atnahzeji uf wineem nometuschees, schejeenes semneeki wairš nekatahs uf wineem un tadeht ari winus pagastds ne-ufnem. Tà tad atnahzejeem zits nelas ne-atlizees, ka pee pilsehtahm peeraktitees.

Tablak statistiska kommisija peewed flaittus, zil atnahzeju is latra aprinki apmetufchees, zil semes par ihpaschumu eegufwufchi, zil fahdschu pagastds peeraktiti, zil pilsehtas, zil semi rentejufchi, zil tahdu, kureem Baltija bes tam fawš ihpaschums. Par Toropezu kommisija wehsta, ka tur leelata data esot nomneeki, masaka data pirkufi semi par ih-

paschumu, nabadfigatee no wineem apstrahdajot zeematam peederofcho daku un daschi pat par kalpeem dšihwojot pee faweem tizibas beedreem.

Galu gala Bleflawas gub. statistiska kommisija nolem wifu eenahzeju flaitli is Baltijas gubernahm uf 8000 dwehselehm.

Kà no wifa redsams, tad schis flaitlis deefgan schaubigs preeksch azumirkta. Kommissijai bija finas wairaf no fenakeem gabeem un drofchi waram teikt, ka atnahzeju pulzinsch gadu no gada diw' un trihsfahrt wairojees, bet kommisija wairaf til turejusees pee teem, kas peeraktijufchees un par kureem drofchas finas pafneegt bijis eefpehjamš. Kà no schejeenes draudfes pufes dšird, tad basniza flaitot lihds 20,000 lutertizigu pa wifu gubernu. Rehdeja loika gan nu schis flaitlis buhs masuma gahjis, tadeht ka dauds peenehmufchi baptistu tizibu un pat peenemt taifotees, ihpaschi Panikomas pagasta, Bleflawas aprinki. Ja tildauds lutertizigu un it katris — eedš Lutera-kapitalam š kapeikas, tad mehš Bleflawneeki warefm it prahwu summu, no 1000 rbl. wismasaki, nolikt preeksch Deewa wahrdu landidata, kas paflubinahs Deewa wahrdu draudsehm, kurahm gana wehl truhft. Bleflawas pilsehta, kà gubernas pilsehta, atronahs Lutera basniza. Wina dibinata deefgan fen jaw, jo schogad tila fwineti 100 gadu pastahwibas fwehti.

Preeksch ne-ilgeem gabeem tifa fadrupojofchas fokū ehkas weeta ufzelta muhra un krahfojahs tagad deefgan lepni pascha pilsehtas widu. Naudas summas preeksch schihš buhwes lastas no wiseem draudfes lojekteem, ar weenu wahrdu, no wiseem Lutera tizigeem, waj nu no Wahzu, waj no Latweeschu, waj no Zgaunu, waj no zitahm tautibahm. Dewufchi dauds, dewufchi mas, kà nu katris spehjis un warejis, preeksch scha kopiga Deewa nama. Daschi turigatee Latweeschu dewufchi pa 25 un pa 50 rbl. Wifu leelako summu esot dahwinajis kahds muifchneeks, wahrda Wittinghof, preeksch eekshejās eetaises. Bes tam basnizai peeder weens diwtafchu nams preeksch draudfes gana, weena ehla preeksch schkestera un diwi ehkas ar leelu plazi, lopā pirktas no Wahzu, Latweeschu un Zgaunu protestanteem. Schis pehdigais eemantojums eenefis draudse nelabu schkelifchanahs garu. Wahzu tautibas protestanti, dalidami pirkumu uf pufehm, atstahjufchi Latweeschus un Zgaunus weena pufe un nospreedufchi fawu pufi pahrdot, un litufchi jaw schini gada zita weeta gruntsakmeni preeksch basnizas skolas. Bet tas nu wehl nebuhtu tas fuhralais. Preeksch gabeem peezeem tizis daschas nesaweenibas deht uf- luhgts Laalanda mahzitajs is Petrapiš par schlihreju un azumirkli draudsei schahds weids.

Kopigai protestantu basnizai ir 3 draudfes, pehz tautibahm, Wahzu, Latweeschu un Zgaunu. Basnizas rahte fastahw is Wahzeem un is Wahsemneeleem, Zgauni un Latweeschu iszel few pa weenam pehrminderam, kas fawem no faweem draudfes lojekteem gada maksu, jo Zgauneem, kà Latweescheem, jamakš katreem pa 50 rbl. gada par to teefibu, ka wini no-eet basniza Deewawhrduš klau- fitees. Bes schahs ihres nahlahs wehl maksat basnizas kalpeem lihds kahdeem 600 rubl.,

tifpat no weeneem, kà no otreem. Draudfes gans ir mums diwifiones-mahzitajs, kas no waldibas schurpu fuhrits un lam pee Deewa-galda nahlahs pameelot lihds 350 karawihru. Uf scha draudfes gana plezeem gut wifa gubernu un ka tas naw weegli ispidams ufderums, to gan katris warehs nogift. Pehz paliga mahzitaja wajadsiba, bet ar lo winam algu dot. Latweeschu weeni to nespehi, jo wini istumti no teefibahm un no mantas. Zgauni par semi ari newar, jo wini tahda pascha figa. Wahzeefchi turpretim faka, la nams, kur mahzitajs dšihwo, ir muhseis, ja juhs paliga-mahzitaju gribeet peenemt, tad dodeet winam ari korteli. Mehš to namu dodam diwifiones-mahzitajam, par to winsch mums kalpo.

Muhju draudfes gans mehds diwreis gada isbraukt uf aprinkeem un tahs atstatahahs dwehseles aplopt. Zelofchana welkash meh- nest un ilgati, tà ka pilsehta leels robs manams, ja pat notizis, ka daschi mireji wehlejuschees fwehto wafara ehdeenu un aif paschu gana truhluma waj wina aifzelo- fchanos deht, jutufchees peespeesti zaur zitu tizibneeku preesteri likt fawas pehdigahs wehle- fchanahs ispidit. (B.)

Wisewehtrojamafee padomi pee ap- eefchanahs ar semkopibas maschi- nahm.

(Statess Nr. 46. Belgumš.)

Ufšis pee dšihdama gabala jeb stahwa ir lastes wihse ar dehteem ja-apfeds. Bes ta ir wif dšenamee rati un kufstofchahs dakas, kas ne-atrodahs eekschpufe, bet ahprus maschinas dehtu buhwes jeb feenahm, tà ar dehteem ja-apklahj, ka pee zilwekeem, kas maschinas turwuma strahda, ar winas kufstofchahm datahm nenoteek ne kahdas fadur- fchanahs. — Ja maschina pate stahw kahda ehka, bet winas dšihdamā dafa turpreti ahropufe atrodahs, tad ir ap tahm tiklab ahropufe kà eekschpufe atrafdamahm dšenamo afu datahm lastei lihdsfiga dehtu isbuhwe ja- apgahda apfahrt. — Ja eelifchanas jeb ee- bahfchanas zaurums preeksch labibas pee kulamahs maschinas ir ar galdam lihdsigeem pa-augstinateem dehtu klajumeem apliktis, uf lo zilwekeem preeksch kuhlifchu peenefchanas jakustahs schurp un turp, tad ir schis ee- bahfchanas zaurums ne til ween ar zellu augstahm stiprahm kahju lihstehm ja-apseel, kas kahju noslihdeschahu aiffarga, bet ar wismasak 18 zellu augsteem dehteem. — Pee tahdahm maschinahm, kuras zaur firgu spehfu top dšihtas, ir firgi nojuhdsami, kad dšihdamo gabalu dakas top eefmehretas jeb ee-elotas. — Maschinas, kuras preeksch strahdafchanas ufstahditas, nedrihft ne kad bes zilweka uf- raudfifchanas atstahit. Pee schahdahm mas- chinahm nedrihft peenemt masus sehnuš, bet tahdus laudis, kas wismasaki 16 gadus weji. — Ne kad nebuhs tuwotees tai weetai, kur diwi weens otra keroschi sobu jeb dšenamee rati weens pret otu skreen; bet kad schi tuwofchanahs ir tomehr wajadsiga, tad ja- peeturahs pee kreetna atspaida, un jafarga- jahs no katras tahdas stahwefchanas jeb tu- reschchanahs, kur pee kaut kahdas dauds maj greifakas jeb nepareifakas palufstefchanahs waretu isflihdet kahjas un tà starp rateem nokluht. — Jafargajahs no krunkaneem un uf ahru karofcheem apgehreem, bahridas,

No Rīgas cewehtrešanas komisijas top zaur šo finans darīs, ka tee preefch 1884 gada isgatawotee nodoschanu-rulli preefch Rīgas nodoschanas malfadamas draudses, peh 23. paragrafa, tai instrukcijā dehl klaku-nodoschanu cewehtrešanas eefch Rīgas pilsehtas pagasta buhš isfili libš 30. nowembrim š. g. il deenas, til ween swehtdeenš un swehtu deenas ne, no pulstien 9 rihtā libš pulstien 3 peh 3 pusdeenas, eefch cewehtrešanas komisijas kanzeļas, kura pee Rīgas galwasnaušas nodoschanu pahrwaldbižas atrodahš, un la turpat ari subdibās par nahlama gada cewehtrešanu un lubgšanas dehl pahrwehtrešanu tā no abu gilbu topmanee, tā ari no teem pee birgeru, junstes, strahdneelu jeb deenesneelu olladriht peederigeem (pee tam peemineto beidsamu fšchetro lahtu lozelleem ja-udod fawš familijas numurs) ir ne wehla, tā libš 30. nowembrim š. g., dehl eefneegšanas subdibu komisijai janodod

zaur rakstu. Rīgas cewehtrešanas-komisija.

Uf 24. aprili 1884 top mellets **šaimneezibas - ušraugs.**

Peehtrešanas zaur rakstu ir jāsubta Injeema muifšas-pahrwaldbi p. Straupes (Koop) stanz.

Feldschers Mazinters tagad dšihwo-Subtu-eelā Nr. 30, pa 2 tr. aug.

Laipnai cewehtrešanai.

Kuisti zeen. publikai padewigi šinoju, ka uf seemas-swehtu lahtmetu daudš cepehrot, esmu no faweeem fabrikanteem dabujis prežs daudš lebtati, lamdeht man ir eefrehtams, wišas fšch ušfihmetas prežs pahrdot pa fabrikas zeenam. Lamdeht la prižetu publika zaur til beehši isfludinateem zenu-rahdbitajeem war lehti ne-ispafšana nolluht, tad es labal fšchadās zenās id nemas ne-ušfihmeju, bet zeen. publika war pate prežs pee man pirdama pahrleezinates no to labuma un lehtuma.

Tihrwilnainas un pušwilnainas drahnas wišas krahfās, laretas, gludas un muštūretas, tihrwilnainu tihbetu melnu, baltu u. kuleer., alpaka wišas krahfās, ripsu un lamdšijas preefch paletoem un fšchch-pahrwilteem, atlasu un sautu wišas krahfās, fatuunu, parki un spilweenu-pahrwehtus, andeļu un pušandekļu preefch wešchā un palageem,

flanelu, boa, wilnainus u. watekus delus, leelus wilnainus seku-lafatus, galwas-lafatus wilnainus, šidā un lošwila, kabatas-lafatinus nahina un pušnahina, galbantus wilnainus un nahina, ari galda wafstuhlu, plihšch-tepikus, gardines un adamas-dšijas, dubultstofu, tuhkus un buštinus preefch paletoem un argebruceem, wirokrekļus, eškinus, krahgas, manscheteš un flipes, leetus-fšchirmtus šidā un wilnainus,

dahmu- un behru-paletos no dubultstofa un watekus,

fehnu-appehrbus un paletos wejumam no 3-16 gabeeem.

J. Holländer, Skahlu-eelā Nr. 7, blakus Zalsch un beedra bodei.

šaunakeem pahrlabojumeem, tā: patent-pašchpoletaju, ritena isfehchanu un šweramo-lahju. — Tad wehl preefch familiju-wajadšibas: **Singera, Wheelera un Wilsona, Saksonia, Saksonia Regia, Fidelitas u. t. pr.**, tapat ari ar wišjaunakeem pahrlabojumeem, tā: patent-pašchpoletaju pawedeena isfehleju, pawedeena-nogreeseju un pašchais-tridamū fšchiberplati.

Wislehtakās zenās. Pilniga apgalwošana. Zenu-rahdbitajš ar bildehm beš maksas.

No zensures atwehlets. Rīgā, 18. nowembrī 1883.

S l u d i n a j u m š.

Original Singera šchujamās-mašinas dabuja starptautiskā pafawles-istahde Amsterdamā wišaugstato goda-algu, pagodinašanas diplomu.

Scho patehstu ranga nolēgt lahda Bahju šchujamo-mašinu fabrikantu un firgotaju fahrediba „Konfordia“, kuzi original Singera šchujamās-mašinas pafaltaira jeb fšchadus pafaltairjumus pahrdot, ispahbtamā dāšchabas, pa dālai pahrgroftas, pa dālai netairnas šinas. Zaur to nu man no starptautiskās pafawles-istahdes wirokomitejas presidenta Amsterdamā preefchitās fšchadš istahdrojums, to es id anamu daru, lai publikai tiltu finama šcho fludinateem un isfichumu ihštā wehrtiba, kuzi no „Konfordijas“ un ziteem konkurentem isfahsti.

G. Reidlinger.

„Apafšchā parafstijusees, kuzi repesenteja eefektiw-łomiteju preefch starptautiskās kolonialu- un ešporta-andeles istahdes Amsterdamā 1883. g., isfaka, ka pahrdaudstā rulli par tahm no starptautiskās Žury preefpreestahm goda algahm starp zitahm atronahš:

„The Singer Manufacturing Co., New-York: goda diploms,

un pee tam apleezina, ka minētā Singera Kompani dabujuse šcho augstato goda-algu „par fšchujamām mašinahm“ beš la winu istahditas mašinas no Žury buhtu noschirtas jaunakās wežakās schkirās.

Turklat ari teef isfojits, ka ori tee ziti fšchujamo-mašinu istahditaji dabujusehi tahš wineem preefpreestās goda-algas „par fšchujamām-mašinahm“ wišpabrigi, beš la lahda mašchina buhtu ihpafchi apšihmeta.“

Amsterdamā, 5. nowembrī 1883.

(parafst.) D. CORDES, presidents.
S. de CLERCQ, tautas weetneefs.

Ne Varietur No. 6716.

Amsterdamā, 8. nowembrī 1883.

(parafst.) J. BOS, (wehtrinaš tultš).

Gezien voor legalisatie der Handteekening van den heer J. BOS, beeedigd Translateur alhier.

Amsterdam, 8 November 1883. De President der Arrondissements Rechtbank

(parafst.) JOSUA van EIK.

Par Josua van Eik kunga, fšchejeenes arrodifementes teesu lozelia un ešofcha presidenta parafstā apleezibu.

Amsterdamā, 8. nowembrī 1883. g.

(parafst.) L. HOYACK.

Pilsehtas-pahrwalde.

Rīgas ekonomijas-pahrwalde zaur šcho usajina wišus Rīgā dšihwošofchus literatus, kuzi aribetu lihdbalsot pee nahlamām pilsehtas-weetneefu zelschanahm, lai libš 15. dezendrim š. g. eemalfatu pilsehtas-lafā tos pilsehtas-weetneetu fapulžē 2. oktobri 1878. nošpreestus fšchus rublūs lahtu gadu malfajamo noboschanu par 1883. gadu.

Rīgā, 17. nowembrī 1883.
Nr. 2722.

Rīgas Latw. beedriba.

Swehtdeen, 27. nowembrī, pulstien 3 1/2 peh 3 pusdeenas:

general-fapulže.

Deenas-lahrtiba:

- 1) Pilnu fapulšchū wadota zelschana preefch nahlošchā gada.
- 2) Beedru gada-mafšas nošpreeschana nahlošcham gadam.
- 3) Runas-widru zelschana preefch telofchā gada.
- 4) Rewištās komisijas zelschana.

NB. Beedru lahtis usrahdamas.
Preefchneeks: K. Kalniņsch.

Lühr un beedris, senal Lühr un Zimmerthal, Rīgā, leelā Smilšchū-eelā Nr. 7, tirgo jaw 17 gadus ar fšchujamām mašinahm, pasihst smaiki lahtu sistemu un apstelle tahš is wišflawenalahm fabrikahm pafawle. Mehs peedahwajam tā ihsti teizamas preefch fšchoderem: **Mhenania, Badenia, Universal A & B,** wiš ar wiš-

zeen. publikai padewigi šinoju, ka esmu Ahr-Rīgas Kalku-eelā Nr. 18, jaun-usbuhwetā **Sander Martinsona** namā atwehriš otru **Anglu tehrauda-pretschu, fchaujamo-rihtu un musikas-instrumentu** pahrdotawu, un kuhdu, lai to man lihds fšchim dahwato uštizibu ari fšchāi manai otrai pahrdotawai preefchirtu.

Ar augstzeenibu

J. Ikerts.

Original-fchujamas-mašines

is fabrikas zitt.

Frister u. Rossmann, akz. beedr. Berlinē.

General-agentura preefch Kreewijas:

J. W. Grahmann — Rīgā.

Pahrdoschana mašumā: Wehwer-eelā Nr. 7, blakam amatn-beedr. mahjai, un Mastawas Ahr-Rīgā, leelajā eelā Nr. 46.

Pahrdoschana leelumā: Kahrta-eelā, eepretim Lutumas bahne-ustm, pašchā mahjā.

Schahš fšchujamās mašinas, derigas preefch familijas un amata (pehdejās tilpat isrihtotas ar wišjaunakeem aparateem), zaur pastahwigu darboschanoš panahlušchās tahdu fahwolkli, tā ispilda wišus fšchim brihšcham wajadšigos preeprafstijumus, lahduš war pagehret no teescham labas un šipras fšchujamās mašinas. Aparatu dāšchadibās jauko rotajumu un **wisruhpigakās strahdadamo daku** pagatarwošanas labad **Frister un Rossmann** fšchujamās mašinas panahlušchās pafawles flawu.

Birzejeem par atweeglinaschanu fšchujamās mašinas pahrdot ari uš nomalfaschanu pa

1 rubli katrā nedelā.

Drulats un dabujamš pee bilšchū- un grahmatu-drulataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rīgā pee Behtera bāsnijas. No polizijas atwehlets.